

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Резекненська академія технологій (Латвія)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний
університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції**

5 листопада 2024 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Резекненська академія технологій (Латвія)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний
університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції**

5 листопада 2024 р.

Харків
ДБТУ
2024

Турчина А.Д. Методичні принципи формування маркетингового комплексу підприємства	272
Ус Ю.А., Піратінський В.С. Етапи формування маркетингової стратегії інноваційного розвитку підприємства	274
Федорченко А.В. Сучасні цифрові технології та їх вплив на зміну традиційних функцій маркетингологів	277
Хамініч С.Ю., Полякова С.В. Сучасні трансформації маркетингу в умовах глобалізаційних викликів	282
Хрупович С.Є., Білик О.В. Законодавство Європейського Союзу щодо використання технології штучного інтелекту	284
Хрупович С.Є., Окотруб Д.В. Прикладні дослідження етики штучного інтелекту в маркетингу	285
Чайка М.О., Криворот В.М. Складові управління конкурентним розвитком аграрних підприємств	287
Шумкова О.В. Інновації у формуванні товарного асортименту: тренди та виклики	289
Щеглова А.В., Шумкова В.І. Управління збутом продукції аграрних підприємств у системі взаємовідносин із суб'єктами підприємницької діяльності	291
Юрченко К.О. Аналіз методів стимулювання лояльності клієнтів у малому бізнесі: огляд ефективних стратегій	293
Якубовська Н.В., Марценюк В.В., Рубель В.М. Цифрові трансформації в логістиці та їх вплив на товарну політику в маркетингу	295
Янковець Т.М. Імерсійний досвід клієнтів підприємств торгівлі в економіці вражень	296
Янковська Г.В. Особливості формування іміджу готельного підприємства	298

Секція 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Danylenko V. The interwoven paths of economic integration and tourism growth	302
Danylenko V., Gromova D. Tourism's role in cross-cultural respect and global resilience	303
Lysa N., Danylenko V. Bridging ecology and innovation in a globalized tourism landscape	304
Агєєва І.В. Вплив кризових явищ на туристичну діяльність України	306

ВПЛИВ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ТУРИСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Агєсва І.В., канд. екон. наук, доц.
Таврійський державний агротехнологічний
університет ім. Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

Туризм є потужною світовою індустрією, де задіяні безліч людей, основні засоби, великі капітали. Туризм відіграє важливу роль у багатьох країнах, що розвиваються.

Специфіка туристичної діяльності полягає в її залежності від різноманітних економічних, політичних, соціокультурних та природних чинників, що створює надзвичайно вразливий характер галузі перед можливими кризовими явищами. Нещодавні глобальні події, такі як економічні кризи, епідемії, природні катастрофи та політичні нестабільності, глибоко вплинули на туристичну діяльність у різних країнах, включаючи Україну.

Сьогодні Міжнародний туризм відновлюється після пандемії. Однак темпи відновлення залишаються нерівномірними в різних регіонах світу. За даними Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) міжнародний туризм у січні-липні 2023 року відновився на 84% від рівня допандемійного 2019 року. Із січня по липень 2023 р. було здійснено 700 млн туристичних поїздок, а це на 43% більше, ніж за аналогічний період 2022 р. [1].

Туристична індустрія України, як і міжнародна, зазнала втрат через пандемію COVID-19. Але крім цього втрати були із-за анексії Криму, окупації частини територій в Донецькій та Луганській областях у 2014 році, а особливо постраждала через повномасштабне вторгнення російської федерації. Світові втрати в туристичній індустрії через війну в Україні оцінюють в \$14 мільярд.

Війна в Україні має широкий вплив на прикордонні країни, опосередковано впливаючи на туризм за іншими напрямками східної Європи. Багато туристів, після початку війни, скасували свої бронювання в таких країнах, як Латвія, Польща, Естонія, Угорщина та Румунія [2].

Дані рис. 1 показують, наскільки відчутними стають для туризму негативні фактори. В Україні за 2011–2022 рр. кількість туристів змінюється циклічно. Кількість виїзних туристів стрімко зростала до 2019 р., а потім значно знижується. У період 2011–2013 рр. кількість іноземних туристів, котрі відвідували України зростала помірними

темпами. У 2013 р., до початку російсько-української війни склала 24,7 млн осіб, а вже у 2014 р. цей показник скоротився вдвічі [3].

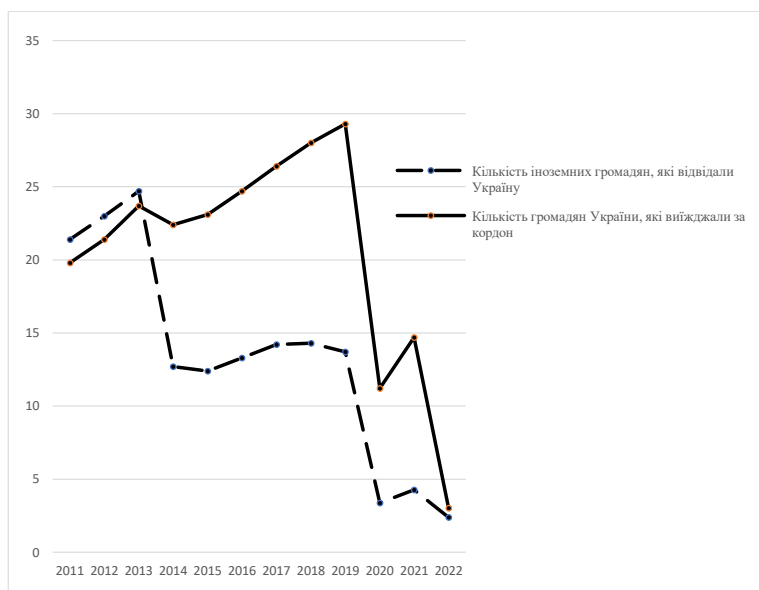

Рис. 1. Динаміка туристичних потоків в Україні за 2011–2022 рр. (млн осіб)

Джерело: [1,3]

На функціонування туристичної індустрії в Україні мають вплив не лише в'їзні та виїзні туристичні потоки, а і діяльність туроператорів та турагентів.

За даними Державної служби статистики України в 2021 році налічувалося 2862 туроператорів та турагентів [3]. Якщо порівнювати ці значення з 2011 роком, то їх кількість в цілому скоротилася на 35%. За даними Національної туристичної організації України у 2022 р. кількість туристичних операторів та агентів ще різко скоротилася (рис. 2).

Аналізуючи дані щодо кількості туристів які купували путівки у турагентств та туроператорів, то їх кількість в 2020 році була на 11,0 % менше ніж у 2011 році, а в порівнянні з 2019 роком на 63,2%. Найбільша частка туристів подорожували з метою відпочинку, що складає 96,14% [3].

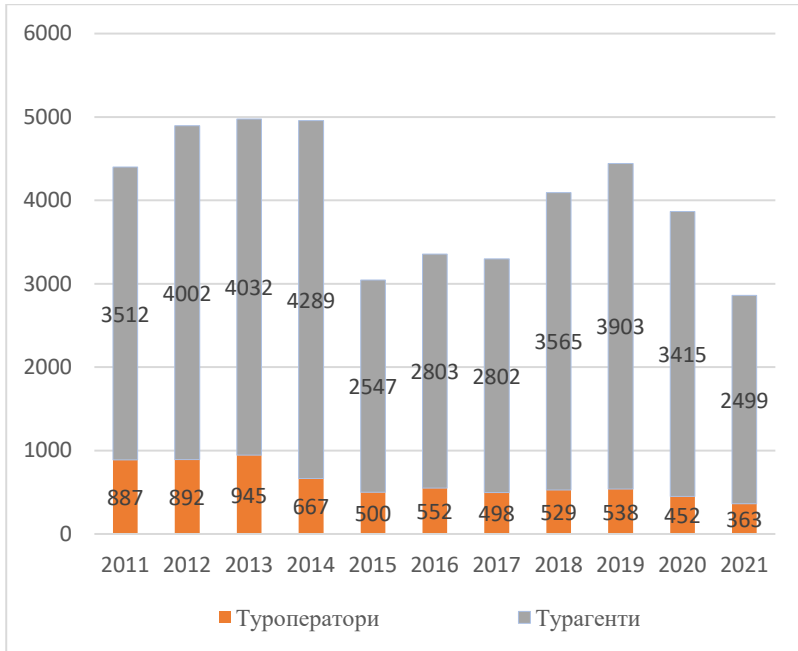

Рис. 2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності в Україні в 2011–2021 рр., од.

Джерело: [3]

Розглядаючи дані щодо кількості туристів які купували путівки у турагенствах та туроператорів, то їх кількість в 2020 році була на 11,0% менше ніж у 2011 році, а в порівнянні з 2019 роком на 63,2%. Найбільша частка туристів подорожували з метою відпочинку, що складає 96,14% [3].

Туристи потребують належне розміщення у колективних закладах. Найбільша кількість колективних засобів розміщування в Україні була у 2013 році і вона склала 6411 одиниць. Після 2013 р. їх кількість зменшувалась, але у 2019 році порівняно з 2018 р. збільшилися на 1220 одиниць. Через активні військові дії у 2022 році кількість колективних засобів розміщування зменшилася на 1852 одиниці у порівнянні із 2021 роком [4].

Бойові дії не тільки перешкоджають розвитку туризму, а й винищують туристичні ресурси. За два роки повномасштабного вторгнення втрати завдані сфері туризму в Україна склали \$4,4 млрд. Від початку військової агресії росіянами здійснено злочини проти

культурної спадщини України. Серед них: 1804 об'єктів культури, 348 релігійних споруд та 164 об'єктів туризму [5]. На жаль, ці цифри зростають.

У 2022 році туристична індустрія України лише два місяця працювала, а потім все призупинилося. Але в 2023 рік туристична індустрія стала відновлюватися. Так, за три місяці 2024 року представники туристичної галузі сплатили до бюджету 616 млн 391 тис. грн. А це більше на 61% ніж за аналогічний період у 2023 році. За 2021 рік в бюджет надійшло 629 млн 135 тис. грн [6].

Отже, вплив кризових явищ на туристичну діяльність України є складною проблемою, яка вимагає комплексного підходу. Економічні, політичні та природні фактори можуть значно вплинути на потік туристів та розвиток туристичної інфраструктури. Заходи, які спрямовані на мінімізацію негативних наслідків, включаючи диверсифікацію пропозиції, маркетингові заходи та інфраструктурні рішення, можуть допомогти Україні подолати труднощі та зберегти свою привабливість для туристів у майбутньому.

Список використаних джерел

1. UNWTO. Tourism set to return to pre-pandemic levels in some regions in 2023. URL: <https://www.unwto.org/taxonomy/term/347> (дата звернення: 26.10.2024).

2. Скасування броней та турів. Як війна в Україні вплинула на туризм у сусідніх країнах URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/otmeny-broney-turov-voyna-ukraine-povliyala-1659994788.html> (дата звернення: 26.10.2024).

3. Державна служба статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/tyr/tyr_dil/arch_tyr_dil.htm (дата звернення: 27.10.2024).

4. Національна туристична організація України. Туристичний барометр України 2021-2022. URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometerposter-2021-2022.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).

5. Олесків М. Публічний звіт Голови Державного агентства розвитку туризму України за 2023 рік. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2023/zvit_DART_2023.pdf (дата звернення: 27.10.2024).

6. Офіційний сайт. Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 27.10.2024).